

עמוד מס' 1

07.08.2018

דף מידע 222

חברי ארגון נכבדים

תיק מס' 206 – תיקייתה המקורית של משפחת מיקולסקי בארכיון "חסידי אומות העולם" ביד ושם.

איך כל זה התחיל:

כידוע לרובנו חמש נפשות ממשפחת מיקולסקי היו שהחביאו מעיני הצורר הגרמני חמש נפשות יהודיות, הם דאגו לרווחתם וכלכלתם וסיכנו בכך את חייהם עצמם. חמשת בני משפחת מיקולסקי הללו היו:

יאן מיקולסקי – אבי המשפחה Jan Mikulski

מליניה מיקולסקי – אם המשפחה Melania Mikulska

ידויגה סאלטה מיקולסקי – בת - Jadwiga Salata Mikulska

דנוטה [רנק] מיקולסקי – בת - Danuta Renk Mikulska

ירי [יורק] מיקולסקי – בן - Jerzy [Jurek] Mikulski

חמש הנפשות היהודיות שהסתירו והצילו בכך את חייהם היו:

בנציון רוזנבאום, חיים רוזנבאום, פולה קניג [פרלה פרייברג],
ריטה גולדשמידט [רבקה ויינברג], לילה שטרן [מלכה וקסליכט].

מבין כל עשר הנפשות היחידה שעדיין בחיים היא דנוטה רנק מיקולסקה יקירתנו תבדל"א. שפגשתי אותה רק לפני פחות משנה בביתה שברחוב השלושה במאי בבילגוראיי.

מבין 5 הניצולים שיצאו עם הגעת הצבא הרוסי לפולין ונסיגת הגרמנים, ארבעה זכו לחיים חדשים: בנציון רוזנבאום ופולה קניג שעלו לישראל וגרו כאן עד לפטירתם ומנגד ריטה גולדשמידט ולילה שטרן שחיו בארה"ב. עצוב במיוחד היה גורלו של חיים רוזנבאום שלאחר השיחרור התגייס לצבא הפולני ונפל בקרב.

מבין המצילים עצוב במיוחד גורלו של האח ירי [יורק] מיקולסקי שנפטר בשנות השלושים לחייו והותיר אחריו אישה, בת ובן שנותרו בחוסר כל וחלקם של הניצולים תמכו בהם בחבילות ובכסף.

אח זה, ירי [יורק] מיקולסקי, היווה את העילה עבורי לחקירה והפקת המידע שמועבר בזאת אליכם בדף עדכון זה.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 2

החל משנות השישים החלו מאמצים לשכנוע "יד ושם" להכיר בבני משפחת מיקולסקי כ"חסידי אומות העולם". התהליך לווה בפניות ומתן תצהירים ועדויות באשר לפועלם של בני משפחה פולנית נוצרית אדוקה ויקרה זאת. הפניות היו מצד ארגון יוצאי בילגוראיי [ראו בהמשך פנייתו של אברהם קרונברג ז"ל] ובמכתבים ותזכורות של הניצולים עצמם [ראו בהמשך את המסמכים הנ"ל].

"יד ושם" העניק את ההכרה בבני המשפחה בארבעה שלבים החל מ 1966, בהמשך ב 1986 וגם ב 1990. ראשית כל הכירו ביאן מיקולסקי, אח"כ הנפיקו תעודה המשותפת לו ולאשתו מליניה, אח"כ הוסיפו את הבת ידויגה ואז גם את דנוטה. משום שמצאתי תזכורות חוזרות ונשנות והפצרות מצד הניצולים לכלול גם את האח ירי [יורק] בין "חסידי אומות העולם" כי חלקו במעשה האציל לא היה פחות משל יתר בני המשפחה, הגעתי למסקנה שהוא לא נמנה בין "חסידי אומות העולם" לכן התחלתי לחקור את הנושא במטרה לראות אם נחוצה התערבותנו לתקן זאת. בדיעבד הוכח שחששותיי היו לשוא שכן. גם יורק נמנה עם כל יתר בני המשפחה בין "חסידי אומות העולם". אבל, תוך כדי בדיקת החומר נפל לידי תיק מספר 206 של "יד ושם" "תיק מיקולסקי" והמסמכים שבתוכו שאת חלקם אני מציג בזאת לעיניכם הם ממש מרתקים כי מדובר בעדויות מיד ראשונה. חלק מהן טרחתי לתרגם לעברית ובתרגום מפולנית נעזרתי בחברנו שמוליק עצמון וירצר.

Mikulski, Jan & Melania & ch. Jerzy, Jadwiga Salata & Danuta Renk	206	1966/1986/1990 /
--	-----	---------------------

רשומת משפחת מיקולסקי בתוך רשימת חסידי אומות העולם ב "יד ושם"

לינקים נוספים הקשורים למיקולסקים:

משפחת מיקולסקי – חסידיי אומות העולם מבילגוראיי

ביקור דנוטה מיקולסקי – חסידת אומות העולם בישראל

ביקור דנוטה [רנקה] מיקולסקי חסידת אומות העולם מצגת 1

ביקור דנוטה [רנקה] מיקולסקי חסידת אומות העולם מצגת 2

ביקור דנוטה [רנקה] מיקולסקי חסידת אומות העולם מצגת 3

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 3

Michejda, Dr. Kornel	4956	1992
Michonska, Janina	11186	2008
Mickiewicz, Wacław & Maria & son Władysław	1279	1978
Miczynska, Kazimiera	6945	1995
Midak, Edmund	6203	1995
Miedziejewska, Magdalena	13253	2016
Mielczarek, Rozalia	2003	1981
Mielczarek, Zygmunt & Henryka (Brust)	2444	1983
Mierzejewski, Edward & Janina	6542	1995
Mieszkiewicz-Urbanowicz, Bronisława	2525	1983
Mijkowski, Mieczysław & Michalina	9824	2003
Mika, Paweł & Karolina & son Stefan	6420	2000
Mika, Teofil & Katarzyna	7097	1996
Mikitow, Józef & Olga	2850	1984
Miklas, Edward & Eufrozyna	11854	2010
Miklaszewski, Jacenty & Maria; d. Władysława	2307	1982
Mikolajczyk, Stefan; father Zygmunt	7658	1997
Mikolajewicz, Janina	12935	2014
Mikolajkow, Aleksander & Leokadia; children: Andrzej, Leszek	90	1964
Mikolyun, Sylwester & Zuzanna	13395	2017
Mikos, Maria (Dabrowiecka)	3478	1987
Mikowski, Franciszek & Stefania	12824	2014
Mikulska, Maria	917.2	1974
Mikulski, Jan & Melania & ch. Jerzy, Jadwiga Salata & Danuta Renk	206	1966/1986/1990 /
Mikulski, Michal	13004	2015
Mikusz-Dobrucka, Ewa Maria	2677	1983
Milczarski, Zbigniew	3322	1986

רשימת חסידי אומות העולם ששמו מתחיל באות M וחמשת יקירינו בתוכם.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 4

ארכיון יד ושם
 YAD VASHEM ARCHIVES

RECORD GROUP:	M.31	חטיבה:
RECORD GROUP:	תיקי מחלקת חסידי אומות העולם Files of the Department for the Righteous Among the Nations	שם חטיבה:
FILE NUMBER:	206	מספר תיק:
ORIGINAL ARCHIVE:		ארכיון מוצא:
ORIGINAL FILE NUMBER:	869	סימול מקורי:
NAME OF CREATOR:		גוף יוצר:
INVENTORY NUMBER:		מספר נכסות:
NUMBER OF PAGES:		מספר עמודים:
ITEM NUMBER:		מספר פריט:

תיק יד ושם מספר 206

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 5

9 סוף

ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל
 קופת גמ"ח ליל קדושי בילגוראיי
IRGUN JOZEH BILGORAJ BE-ISRAEL
 תל-אביב 43596 בנק הדאר 906

רחוב הגליל 7

7 VII. 1965	7	4/7.65
מס' 7	מס' 7	מס' 7

מל-אביב, יום 4/7.65
 לכבוד "יד-נשם"
 למרדוד אלקלעי, מדור לחסידי אומות-העולם

הנידון: נסיעת מספר עצים על-שם מיקולסקי יאן, מחסידי אומות-העולם

בשם ארגון יוצאי בילגוראיי, ברצוננו לבקשם לנסוע מספר עצים על שמו של גוי פולני, מאנשי עירנו אחד מחסידי אומות העולם: יאן מיקולסקי, אשר עשה רבות בזמן מלחמת העולם השנייה, בהגינו על חמישה יהודים מעירנו ובהסתירם ספרי-תורות שהציל מבתי-כנסת שחרבו.

מיקולסקי יאן, נמצא עדיין בחיים ומתגורר ברחוב דלוגה בעיר בילגוראיי שבפולניה. בזמן המלחמה הוא אסף לביטו על אל הסכנה שהיתה כרוכה בכך חמישה יהודים בודדים ושבעי רחמים והחזיקם במשך כל הזמן מחמת לאורנות החזירים שבביתו. הוא דאג לכלכלתם ולצרכיהם עד סוף המלחמה. כמו כן הוא הציל חוץ הפחכנות שני ספרי-תורה מבתי כנסת שנהרסו ע"י הגרמנים ימח-שפט.

אחרי מאמצים רבים הצליח לשלוח לנו את שני הספרים שהחזיק במשך כל הזמן הזה, ואנו חקנו אחר מהם והעברנו אותו לבית-כנסת "היכל מאיר בת"א" (רצוף בזה הזמנה) על שם קדושי בילגוראיי.

את ספר השני אנו נוסרים עכשיו ובעוד מספר חודשים נעבירו לביהמ"ס. ספור המעשה מודם בפני בליווי המונות בספר "חורבן בילגוראיי" שהעברנו עליכם בזמנו.

אין ספק שאדם זה ראוי לכך ששמו יוכנס בין שמות חסידי אומות העולם בעשותו כה רבוע למען הצלת יהודים וספרי-תורות חוץ סכנת נפשות.

ברצוננו לנסוע על שמו כמה עצים ביער על שם חסידי אומות העולם ולהעבירו לו את התעודה כחודת על מעשיו.

שמות האנשים שהציל:

1. רוזנבוים בן-ציון, רחוב כצנלסון 122, גבעתיים
2. קניג פול, רחוב הרבי 13, בני-ברק.
3. רבקה גולדשטיין, 608 סונגורבי סט. ברוקלין 25, אמריקה.
4. חיים רוזנבוים, נפל בקרב על ברלין אחרי המלחמה.
5. וכסליכט נמצא באמריקה.

בכבוד רב ושלום
 מר/אמריקה

פניית ארגון יוצאי בילגוראיי ע"י אברהם קרונברג ליד ושם [מסמך מתוך התיק]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 6

על יאן מיקולסקי האיש כאיש-אמונה:

משני המסמכים הבאים של יאן מיקולסקי שמצאתי בתוך תיק זה ב"יד ושם", הכתובים בכתב ידו, אנו למדים על כך שהיה נוצרי קתולי אדוק. האיש התמצא היטב בכתבי הקודש, קרא בתנך, והשתכנע ביעודה של היהדות בעולמנו, אפשר אפילו לומר שהעריץ ואהב את העם היהודי. הייתכן שרקע רוחני זה שלו העניק לו את האומץ לסכן את עצמו ואת משפחתו בעזרה מרצון ליהודים שהסתופפו בביתו. הייתכן שהיה 'פטליסט' עד כדי כך שלא חשש להקריב את חייו וחיי יקיריו? האם לקח על עצמו סיכונים משום שהאמין בנבואתם של נביאי ישראל? כפי שמסתבר מכתב היד השני המובא בזאת. הסיכונים שנטל על עצמו לא נגמרו רק בהסתרת חמשת היהודים, הוא גם מצא והציל שני ספרי תורה שהחביא בביתו מתחת למיטה בחדר השינה שלו ושל אשתו. [את הספרים העביר לארגון יוצאי בילגוראיי שהכניסו אותם לבית כנסת בישראל]

ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל
רחוב המליץ 7 תל-אביב

הזמנת כבוד

הכנסת ספר התורה
לבית הכנסת המרכזי
„היכל מאיר“

תל-אביב, רחוב מאנה 12
טלפון 223357

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 7

סדר החגיגה :

ב"ה

א. בשעה 5

כתיבת אותיות והשלמת ספר התורה בדירת מר
 שמואל קרוננברג, ת"א רח' השופטים 40,
 קומה ג' דירה 6

ב. בשעה 7

תהלוכה והכנסת ספר-התורה לביהכנ"ס
 „היכל מאיר“, רח' מאנה 12
 באולם בית הכנסת למעלה
 לדוד מזמור, תהלים כ"ד
 ובנוחה יאמר

תפילת ערבית
 בהשתתפות החזן הראשי מר יצחק אשל נ"י
 ומקהלת בית הכנסת

ג. בשעה 8-30

מסיבה חגיגית ע"י שולחנות ערוכים
 באולם בית הכנסת למטה
 דברים מענייני דיומא
 שירה בציבור

— ס י ו ם —

ארגון יוצאי בילגוריי בישראל

הננו מתכבדים בזה להזמין את כב'

לחגיגת הכנסת ספר-תורה

לבית-הכנסת המרכזי „היכל מאיר“ בתל-אביב,
 רחוב מאנה 12.

שתתקיים בעז"ה ביום שלישי, ר"ח סיון תשכ"ד
 (12-5-64), בשעה 7 לפנות ערב.

בהשתתפות :

רבנים, אנשי צבור ואורחים נכבדים

וזאת התורה

ועוד אחת, נשלחו מפולניה מעיר בילגוריי, ע"י
 נוצרי אדיב שאספם, טיפל בהם ושלחם ארצה,
 תוקן והוכשר ע"י ארגון יוצאי בילגוריי, לזכר
 נשמות הקדושים שנספו בשנות השואה בפולניה
 בעיר בילגוריי.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 8

והנה התרגום של המסמך הראשון [תרגום שמוליק עצמון]

24.05.85

אחים יקרים.

אני מבקש לשאול אם יש אפשרות לקבל כתובת אליה אוכל לשלוח את ברכותיי לעם היהודי בישראל. אם כן, אני מאד מבקש שימלאו את בקשתי זאת. אני נוצרי קתולי ומספר לכם מעומק לבי עד כמה הכתבים הקדושים הכניסו חום בלבי ופתחו בפני פתח להכרת תולדות העם היהודי. עם כל לבי אני אוהב את העם הזה, ובהתלהבות אני מבקש לומר שישראל הינה האח הבכור של פולין.

ברכת שלום לכם

מיקולסקי יאן

פולין.

ראה מסמך מצורף בכתב ידו בפולנית החתום בחתימתו [מסמך מתוך התיק]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 9

lp. 382
85.05.24.

Drogi Bracia

Pragnę zapytać; czy jest możliwość
otrzymania adresu, aby móc wystać
życzenia nawołań Izraelskiemu do
Izraela. Jestem tak to uprzejmie proszę.
Jestem katolikiem - całym sercem przy-
jętym do Pisma Świętego, oraz
w miarę dostępnych materiałów poznaję
historię biblijną nawołań Żydowskiego,
z całego serca kocham ten naród,
i z głębokim pragnieniem powiedzieć,
że: „Izrael jest starszym bratem Polski”.

Pokój Nam

Mihalski Jan
POLAND

„bmschem”

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 10

והנה מסמך שני בכתב ידו של יאן מיקולסקי. – מסמך "ברכה לישראל לקראת מלאת 37 שנה לעצמאות מדינת ישראל". המסמך הוא מ 15.05.85. הוא מתחיל בכך שהוא מכניס תרגום לפולנית של פסוקים א'-יב' מפרק ל"א מירמיהו: בפסוקים אלו הוא רואה את חזונה של ישראל כעם וכאומה. אבל הסיום שלו בסוף בלשונו הוא אינו פחות חשוב ומלמד על אהבתו העזה לעמו.

ירמיהו פרק לא

א כה, אָמַר יְהוָה, מָצָא חַן בַּמִּדְבָּר, עִם שְׂרִידֵי חָרָב; הַלּוֹךְ לְהַרְגִיעוֹ, יִשְׂרָאֵל. ב מֵרְחוֹק, יְהוָה נִרְאָה לִי; וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֶּתִּיךָ, עַל-כֵּן מִשְׁכָּתִּיךָ חֲסֵד. ג עוֹד אֲבִנֶךָ וְנִבְנִית, בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל: עוֹד תַּעֲדִי תַפִּיךָ, וְיִצְאֶת בְּמַחֹל מִשְׁחָקִים. ד עוֹד תִּטְעִי כְרָמִים, בְּהָרֵי שְׁמֶרוֹן; נָטְעוּ נָטְעִים, וְחָלְלוּ. ה כִּי יֵשׁ-יוֹם, קָרָאוּ נָצָרִים בְּהָר אֶפְרַיִם; קוֹמוּ וְנַעֲלָה צִיּוֹן, אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. {פ} ו כִּי-כֹה אָמַר יְהוָה, רָנוּ לַיַּעֲקֹב שְׂמֵחָה, וְצָהֲלוּ, בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם; הִשְׁמִיעוּ הַלְלוּ, וְאָמְרוּ, הוֹשַׁע יְהוָה אֶת-עַמּוֹ, אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל. ז הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן, וְקִבְּצָתִים מִיַּרְכָּתַי-אֶרֶץ--בָּם עוֹר וּפֶסֶחַ, הָרָה וְיִלְדֶת יַחֲדוּ: קָהַל גְּדוֹל, יָשׁוּבוּ הֵנָּה. ח בְּבָכִי יָבֹאוּ, וּבִתְחַנוּנִים אוֹבִילִם--אוֹלִיכֶם אֶל-נַחְלֵי מַיִם, בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל לֹא יִכְשְׁלוּ בָּהּ: כִּי-הֵייתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב, וְאֶפְרַיִם בְּכָרִי הוּא. {ס} ט שָׁמְעוּ דְבַר-יְהוָה גּוֹיִם, וְהִגִּידוּ בְּאֵיִם מִמֶּרְחֶק; וְאָמְרוּ, מִזֶּרֶה יִשְׂרָאֵל יִקְבְּצֵנוּ, וְשָׁמְרוּ, כְּרָעָה עֲדָרוּ. י כִּי-פָדָה יְהוָה, אֶת-יַעֲקֹב; וּגְאָלוֹ, מִיַּד חֲזָק מִמֶּנּוּ. יא וּבָאוּ, וְרִנְנוּ בְּמֶרוֹם-צִיּוֹן, וְנִהְרֹוּ אֶל-טוֹב יְהוָה עַל-דָּגוֹן וְעַל-תִּירֵשׁ וְעַל-יִצְהָר, וְעַל-בְּנֵי-צֹאן וּבָקָר; וְהִיתָה נֶפֶשׁ כֶּגֶן רוֹה, וְלֹא-יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד. יב אַז תִּשְׂמַח בְּתוֹלָה בְּמַחֹל, וּבַחֲרִים וּזְקֵנִים יַחֲדוּ; וְהִפְכָּתִי אֲבָלָם לְשִׂשׁוֹן וְנִחְמָתִים, וְשִׁמְחָתִים מִיגוֹנָם. יג וְרוּתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים, דָּשׁוּ; וְעַמִּי אֶת-טוֹבִי יִשְׁבְּעוּ, נְאֻם-יְהוָה. {ס}

לכבוד 37 שנת לחזרתו של העם היהודי לארץ הקדושה אשר נתן להם האלהים ויצירתה המחודשת של מדינת ישראל, אני מאחל את כל מה שהבטיח הנביא מפיו של האלהים עצמו ושהאלהים גם קיים. אלהי ישראל.

הללויה! שלום לכם

יאן מיקולסקי.

15.05.85

ראה מסמך מצורף בכתב ידו בפולנית החתום בחתימתו [מסמך מתוך התיק]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 11 'on

Związek Religijny Dyskryminacji
 Żydowskiej

"W owym czasie - mówi - PAN - będę Bogiem wszystkich plemion izraelskich, a one będą moim ludem. Tak mówi PAN: Znalazł Łaskę w pustyni naród, który uniknął miecza. Izrael, gdy uzdrowiał do miejsca swojego odpoczynku. Z daleka ukazał mi się PAN: Miłością wieczną umiłowałem cię, dlatego tak długo okazywałem ci Łaskę. Znowu cię odbuduję i będziesz odbudowana, panno izraelska, znowu przyozdobisz się w swoje bębentki i wyjdiesz w kowadziele weselących się. Znowu sadzić będziesz winnice na górach Samarii; ci, którzy je zasadzą, korzystać z nich będą. Zaprawdę idzie dzień, gdy stráže wołać będą na górach efraimskich: Dłżcie! Pielgrzymujmy na Syjon, do PANA, Boga naszego! Gdyż tak mówi PAN: Wydajcie radosne okrzyki nad Jakubem, wykrzykujcie nad przewodnikiem narodów! Zwiastujcie, wystawiajcie i mówcie: PAN wybawił swój lud resztkę Izraela! Oto sprowadzę ich z ziemi północnej i zgromadzę ich z krańców ziemi. Są wśród nich ślepi i chłoni, bieżnienni i radejące razem, powrócą tu w wielkiej gromadzie. Oto przyjdą z płaczem, a JA wśród pocieszenia poprowadzę ich i zawiadę do strumienia wód drogą prostą, na której się nie potkną, gdyż jestem Ojcem dla Izraela, a Efraim jest moim pierworodnym. Słuchajcie słowa PANA, narody, i zwiastujcie na wyspach dalekich, i mówcie: Ten, który rozproszył Izraela, zgromadzi go i strzec go będzie jak pasterz swojej trzody. Gdyż PAN wyzwolił Jakuba i odkupił go z ręki mocniejszego odcia. I przyjdą, i okrzykiwać będą na wierzchu SYJONU, i zbiegną się do Łaskawych darów PANA, do zboża i moszczu, i oliwy, do wieżek i bydła; i będzie ich dusza jak ogród nawodniony, i już nie będą pragnąć."

Jirmejahu 31, 1-12.

D 37 rocznicy powrotu Narodu Żydowskiego do Ziemi Świętej, którą dał sam PAN, i utworzenie odrodzonego Państwa Izrael, żyję, wszystkich tego co obiecał i spełnia Nam sam PAN - BOG Izraela.

Halleluja! Szalom Nam.

Address: Jan Mikulski

ul. Boh. Westerplatte 4 m 18

66-400 Gorzów Wlkp.

Poland.

Gorzów Wlkp. 15-05-1985r.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 12 מ' 12

מכתבים ותצהירים של ריטה גולדשמידט - אחת מהניצולות ובעלה:

Mikulski 7 1944

miss Dunya Rogen

- 1) Rywka Wajntberg obecnie Goldshmidt.
- 2) 34 lat.
- 3) 608 Montgomery St. Brooklyn, N.Y.
- 4) Tajemne domowe.
- 5) w Bilgoraju.
- 6) Byłam dzieckiem, 11 lat. Schowana podziemiem B)

- 1) Prawie cała rodzina była aresztowana przez Niemców do deportacji, ja wykradłam się z wozu i zaczęłam puszo chodzić z celem by przyjść do P. Mikulskiego.
- 2) On opiekował się nami jak z własnymi dziećmi jak również jego cała rodzina i dzieci. Chociaż oni byli stale w groźnym niebezpieczeństwie.
- 3) Przyjaźń i miłość bliźniego.
- 4) Gdyby Niemcy się dowiedzieli że on ratuje Żydów, to by się zemścili na nim, i na całej wiosce.
- 5) On miał troje dzieci: syn Jurek, córka Jadwiga i Danuta. Oni wykazali nam bardzo dużo dobroci. Oni byli rozpoznani na każdym kroku. Kolegów nigdy im nie wolno było zaprosić do domu. 3 razy dziennie

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 13

oni przynosili nam trochę jedzenia.

6) mimo wszystko co P. Mikułskiemu
a rocznie groziło co chwila za ratowanie
żydów, oni czuli że to jest ich zadanie
by utrzymać nasze życie do końca wojny.
Za to im się należy największe wynagrodzenie
co tylko istnieje. Szczególnie dla córki
Pani Jadwigi, która posiada anielskie
serce.

I trust you will find the
information satisfactory.

Sincerely yours,

Rita Goldschmid

16. I. 1966

7370
017

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מ' 14

[illegible]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- rivka783@zahav.net.il 6967589
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 15

p206

תרגום מפולנית.

Jan Mikulski and Fam

נחקבל, 16.1.1966

לכבוד
דוגיה רוזן

שמי רבקה וינברג-גולדשמיד (Rywka Wajnberg-Goldshmid) נח 34,
כחובת: 608 Montgomery St. Brooklyn, N.Y. עקרה-בית,
בזמן המלחמה התגוררתי בבילגורוי, ילדה נח 11 הייתי אז. בשעה שהגרמנים אספו את
מספחתי לסם גרוס, מספחתי מחעבלה. הלכתי רגלי בסטרה להגיע אל מר מיקולסקי. הוא
סיפל בנו כאילו היינו ילדיו. כמו כן כל המספחה שלו לרבות הילדים. וזה לטרות
הסכנה המתמדת.

מגיעו להתנהגותו היו - ידידות ואהבת הזולת. אילו הגרמנים היו מגלים אצלו
הסתרת יהודים, היו מחנקים בו ובכל הכפר.
למר מיקולסקי שלושה ילדים היו: בן יורק ובנות - יאדוויגה ודנוסה. הם גילו
כלפינו יחס נפלא. הילדים הללו, חלו עליהם הגבלות גדולות, בגללנו. אסור היה עליהם
להביא חברים לבית וכלום פעמים ביום היו מביאים לנו אוכל.

מר מיקולסקי ומספחתו בידעם את הסיכון הרב בכל רגע חטבו מספחתם להציל את
חיינו ולחזיקנו עד תום המלחמה; ובטביל זה מגיע להם חציון הגבוה ביותר שרק קיים.

אני מקווה שהאינפורמציה הנ"ל מספקת

(-) ריטה גולדשמיד

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 16

תרגום מכתבה של ריטה גולדברג [ניצולת מיקולסקי] ליד ושם

תרגום מאנגלית: ישראל בר-און

[מכתב זה נועד כדי לבקש לכלול גם את הבן יורק מיקולסקי בין חסידי אומות העולם]

גברת ריטה גולדשמידט
רחוב מונטגומרי 608
ברוקלין, ניו יורק 11225
ארה"ב

27 ביוני 1991

ד"ר מרדכי פלדיאל, מנהל
המחלקה לחסידי אומות העולם.
יד ושם
ת"ד 3477
ירושלים 91034
ישראל

ד"ר פלדיאל היקר.

שמחתי מאד להיפגש אתך ב 5 ביוני 1991 בעניין ובנושא הכרה ב יורק מיקולסקי, בנו של יאן מיקולסקי כחסיד אומות העולם.

אני מביעה את התנצלותי לך ולוועדה להכרה כחסידי אומות העולם בשל העבודה הנוספת שנדרשת משום כשדנו בבני משפחת מיקולסקי לא דנו בכל בני המשפחה בזמנית.

כל אחד מבני משפחת מיקולסקי הרוויח ביושר את הוקרת התודה שלנו מעומק הלב ואת הזכות להכרה בהם כחסידי אומות העולם. בכך שהצילו חמש נפשות יהודיות ובעזרתם לאחרים פעלו מעל ומעבר להומניטריות וטוב לב. לאורך כל התקופה שהחביאו אותנו הם סיכנו את חייהם עצמם, ובכך שעשו זאת למענינו מנעו מעצמם את היכולת לקיים אורח חיים נורמאלי.

לא רק שפינו את הפרשות גופינו, בימי החורף המקפאים הכניסו אותנו לתוך ביתם, ניקו וטיהרו את בגדינו מכינים ואפשרו לנו להתרחץ. כל בני המשפחה היו מעורבים בכך.

בנם, יורק היה פולני משכיל בגיר. דבר בחינוך שרכש לא הכשיר אותו להבין ולפעול כפי שפעל למען יהודי, ועם כל זאת הוא המשיך להתנהג כלפינו באדיבות ואהדה שלא תאמן.

הם שמחו אתנו בדברם על המרד בגטו וורשה, הכבוד והסובלנות שגילו כלפי מנהגינו היהודיים והתנהגותנו הנבדלת משלהם [בהיותם אנשים בעלי משמעת], עד כמה חשובות היו לנו הערותיהם ודבריהם אתנו במשך כל אותו הזמן.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 17

היה אפילו מקרה שגזירה גרמנית ירדה עליהם ועל שכניהם להיות מפונים מביתם למחנה ריכוז [ללא שום קשר לכך שהסתירו אותנו], גזירה שתודה לאל בוטלה ולא התגשמה, עם כל האימה והפחד שרבעו עליהם הם המשיכו להסתיר אותו ולדאוג לכל צרכיו.

חלוף המלחמה לא שינתה דבר בדאגתם והתעניינותם בנו. יאן מיקולסקי ביקר אותי בבית הילדים בלובלין והמשיך להתעניין ולהיות בקשר אתי. מכתביו עודדו את לימודי והציעו תמיד עצה מועילה גם לילדיי. הערכתו והכבוד שחש כלפי יהודים לא דעכה לעולם. מפעם לפעם היה מזכיר לי את סבי, היה מספר על סגולותיו האנושיות ומעיר עד כמה נדירים אנשים כפי שהוא היה.

כדי להביע את הוקרתי והערכתי הייתי אתם בקשר בתדירות ככל שיכולתי, מפעם לפעם תמכתי בהם כספית והייתי אתם בקשר מכתבים.

גיליתי להפתעתי שיורק, בנם, נפטר בגיל צעיר, בהיותו בשנות השלושים לחייו. מפעם לפעם הייתי שולחת סכומי כסף קטנים לאשתו ולילדי.

יורק זכאי להכרה כחסיד אומות העולם בשל מה שעשה עבורינו. אשתו, בתו ובנו זכאים להיות מתוגמלים בשל נדיבות ליבו של הבעל והאב שלהם.

אני מבינה שיש עוד עדויות בהקשר למשפחת מיקולסקי הקיימות ברשומות ותיקי יד ושם מהראיון שהעניקה לכם הגברת פרל קניג.

אני מודה לך מראש על הזמן שתקדיש כדי לחקור ולבדוק את המצב. אני בטוחה שתטפל בכך בחוכמה ומתוך התחשבות צודקת.

בכבוד רב, שלך.
גברת ריטה גולדשמידט [מקודם רבקה ויינברג]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 18

במכתב נוסף [תזכורת] ששלחה ריטה גולדשמידט ליד ושם [ספטמבר 2001 עשר שנים לאחר הראשון] כדי להפציר בהם לזרז את מתן תואר חסיד אומות העולם ליורק היא חוזרת על נוסח המכתב המתורגם, אבל כוללת בו תוספת שלא מופיעה במכתב הראשון. תוספת המרחיבה את חלקו של יורק במבצע ההצלה ואת טכניקה ההסוואה של המיקולסקים מעיני הגרמנים:

For a time the Germans made their headquarters on the Mikulski property. With them they had brought trained tracking dogs to sniff out humans in Hiding. Jurek was breeding rabbits then and perhaps this miraculously distracted the beasts from discovering us. Yet I well remember their boots walking on the floor overhead, the floor built by the Mikulski family to conceal us.

כשהגרמנים עשו את מפקדתם בחצרו של מיקולסקי [הערה: מפקדת הגרמנים לא הייתה בחצר מיקולסקי, אבל הגרמנים, משום שיאן מיקולסקי למד באוסטריה וידע גרמנית, השתמשו בו לעזרה לצורך השגת מצרכי מזון, לכביסה וכד' ולכן שהו הרבה בביתו ובחצר ביתו – ישראל בר-און]. הם הביאו אתם כלבי גישוש במטרה שיריחו ויגלו יהודים מסתתרים. יורק נוהג היה לגדל ארנבות [הערה: לדברי דנוטה מיקולסקה, הכלוב של הארנבות היה מעל הבונקר שבו הסתתרו כדי שאם הכלבים ינבחו הגרמנים יחשבו הגרמנים שהכלבים נובחים על הארנבות – ישראל בר-און] ייתכן שבדרך נס הארנבות הפריעו, והסיחו את הדעת של כלבי הגישוש מלגלות אותנו, אבל אני זוכרת כמו היום את רעש רגליהם הנעולות במגפיים מעל ראשינו שעה שהם צעדו על הרצפה שבנתה משפחת מיקולסקי כדי להסתיר אותנו.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 19

20629
להבא בתוך
82524

Mrs. Rita Goldshmid
608 Montgomery Street
Brooklyn, New York 11225
U.S.A.

June 27, 1991

Dr. Mordecai Paldiel, Director
Dept. for the Righteous
Yad Vashem
P.O.B. 3477
Jerusalem 91034
ISRAEL

Dear Dr. Paldiel,

I was glad to have met with you on June 5, 1991 regarding the issue of recognition concerning Jurek Mikulska, son of Jan Mikulska.

I apologize to you and the committee for the additional work you were caused because the entire Mikulska family was not dealt with at one time.

Every member of the Mikulska family earned our heartfelt thanks and the right to appropriate recognition. In saving five Jews and helping others, itself an act way beyond the call of humanitarianism and goodness. They were for the duration of our hiding endangering their own lives, they restricted themselves by doing this for us from leading their own normal lives.

They carried away our bodily waste. At times, during the winter, they took us into their home, cleaned our clothes from lice and enabled us to wash up. The entire Mikulska family was involved in it.

Jurek was an educated Polish adult. Nothing in his environmental upbringing provided him with the understanding to do this for a Jew. And yet, he proceeded to behave towards us in an incredibly generous and kind manner.

They rejoiced with us at the time of the Warsaw Ghetto uprising. The respect they showed us regarding Jews and Jewish behavior, (as a disciplined people); how very important were those remarks to us at that time.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 20

At one point the Mikulska family was to be sent to a concentration camp, although not a result of hiding us. Thank G-d they were spared. Despite their scare, they continued to hide us and care for us.

The end of the war did not signal the end of the Mikulska family's interest in us. Mr. Jan Mikulska visited me in the children's home in Lublin and continued to remain in contact with me. His letters encouraged my studies and offered advice on caring for my children. His respect for the Jews never waned and he would frequently remind me of my grandfather's greatness, remarking how rare were men like him.

As often and as best I could, I expressed my appreciation, sending them money and remaining in written contact.

I discovered that Jurek died at an early age, in his thirties. A few time I sent small amounts of money to his wife and children.

Jurek deserves the recognition for that which he did for us. His wife, son and daughter deserve to be rewarded for the kindness of their husband and father.

I understand that further testimony regarding the Mikulska family exists in the records of Yad Vashem--in the interview with Mrs. Pearl Honig.

I thank you for taking the time to investigate the situation. I am sure you will deal wisely and righteously.

Sincerely yours,

Mrs. J. Rita Goldshmid

Rita Goldshmid
בילגוראיי יוצאים בישראל
ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל
מס' 16/2007

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

① Shalom Goldshmid
608 Montsomery St.
Brooklyn N.Y. 11221

718- 774-1865

206
206 9
1271W

206
 חלק א'
 חלק א' כדקה היא זאת אחת יחידים מהעשר דיאלקט
 סוף חלק א' שבו חלק האחד יפולני יא/ ויקלסני, שפועל
 והענין אלה מתחיל חרפת גדולת דשנא העלמה. כחלק
 יחסי. יא/ ויקלסני ואשט כדי אלמ באתם. הם קדו
 מציאות בדד הצלחה לו יהיה גם מיד וסמ. לני חנות
 שלהם, אמת השם: דנקר דנקר שגם נמצאת בפולין.
 אלו חזנות אסציה, (שגם כן) כדי כנה לני וכו
 מקרת הפולין) הוה במצב דיואלי, אלו סא ויש לה כ
 מ/ פולחנות (דיואלי). והענין אחרת העבירה השם
 ! ל' צ'חסיסו שגם אנה דיאלקט פולני (Badza zalata)
 דבר הבו השם יא/ היתה דשנא העלמה בדרך דג עליונה,
 היא היתה מדינה אחת היהודים פועל קיום אלו, היתה
 אלה ומלכות אלה, ומלכות אלה, הוה לו יפה
 הצוה לני שפי חנה שצאה. וזה מדי עזלי מלכות דר
 דנינה. ושקופה
 פפי שגלחיה לני מפולין, גמאני נחלת פועל אלו לעצ
 והצוה יהיה דבא העלמה, ואלו הוה האדם שפועל.
 אלה בלח חנות לו אדם שהוה יהודים, מדי אלה עזרה.
 גם כנקר עזרה דבר דה.

ליצירת קשר

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מ'ס 22

[illegible]

1) Jadza satata
ul. Premysłowa, 12
23-400 Biłgoraj,
Poland

① Danka Renk,
1404 Philips Rd.
Miles, Mich. 49120
U.S.A.

לקור עבדה תלמי ונצח, אשר השלמה (הוא)
 כג תלמי ונצח אהרן, ונצחה כגם עבדה
 שום מורדניר
 Goldshmit
 608 Montgometry St
 Brooklyn N.Y. 11225

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- rivka783@zahav.net.il 6967589
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- rivka783@zahav.net.il 6967589
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

www.bil-is.com

עמוד מ' 25

[illegible]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03- rivka783@zahav.net.il 6967589
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 26

September 2001

206 15/9/01

Jan Mikulski

Yad Vashem
P.O.B. 3477
Jerusalem 91034 Israel

Attention: Dr. Mordecai Paldiel

Dear Dr. Paldiel:

I was glad to have met with you on June 15, 1991 regarding the issue of recognition concerning the Mikulski family.

I would like to take this opportunity to clarify for you my perception and understanding of this situation so that you too can clearly understand its necessity of worthiness.

Once again, I apologize to you, the committee, for the additional work you have incurred in lieu of the fact that the entire Mikulski family was not dealt with at one time.

Every member of the Mikulski family earned our heartfelt thanks and the right to appropriate recognition. In saving five Jews and helping many others – of itself an act way beyond the call of humanitarianism and goodness – they were, for the duration of our hiding in the home, endangering their own lives. They restricted themselves, by doing this for us, from leading their own normal lives.

If hiding us and safeguarding our lives was not enough, they cared for us physically as well. They carried away our bodily waste and cleaned us from our state of filthiness by baking our clothes to clean them of lice and enabling us to wash up and feel slightly human again. These tasks were carried out by all of the family, the least pleasant one by Jurek.

Jurek was an educated Polish adult. Nothing in his environmental upbringing provided him with the understanding to do this for a Jew. And yet, he proceeded to behave towards us in an incredibly generous and kind manner.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 27

I recall even the emotional encouragement and support we received from the family. The way they rejoiced for us at the time of the Warsaw Ghetto Uprising. The respect they showed us regarding our behavior (a Jew's behavior) as a disciplined people. How very important were these remarks to us at that time.

For a time the Germans made their headquarters on the Mikulski property. With them they had brought trained tracking dogs to sniff out humans in Hiding. Jurek was breeding rabbits then and perhaps this miraculously distracted the beasts from discovering us. Yet I well remember their boots walking on the floor overhead, the floor built by the Mikulski family to conceal us.

At one point the Mikulski family were to be sent to concentration camp. Thank G-d they were spared and despite their scare continued to care for us.

The end of the war did not signal the end of the Mikulski family's interest in us. Mr. Mikulski visited me in the children's home in Lublin and continued to remain in contact with me after I had arrived on American soil. His letters encouraged my studies and offered advice on caring for my children. His respect for the Jews never waned and would frequently remind me of my grandfather's greatness remarking how rare were men like him.

As often and as best as I could, now that I was in a position to express my appreciation, I would help the Mikulskis, sending them money and remaining in written contact.

While I discovered through maintaining contact that Jurek died at an early age, I would frequently send small amounts of money to his wife and children.

Jurek deserved the recognition for that which he did for us. He saved our physical lives and sustained our tortured souls. His heirs, his wife and children deserve to be rewarded for the kindness of their husband and father.

עמוד מס' 28

I understand that further testimony regarding this individual exists in the records of Yad Vashem – in the interview with Mrs. Pearl Honig.

I thank you for taking the time to investigate the situation and I am sure you will deal wisely and righteously.

Rywka Wajnberg

Mrs. R. Goldshmid
608 Montgomery Street
Brooklyn, NY 11225

Tel. 718-774-1865

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 29 מ' 29

מכתבים ותצהירים של בנציון רוזנבאום – אחד מן הניצולים:

Moje dane

Rosenbaum Ben Zion
 lat 60
 adres: Siwatrik ul. Kallenelson 122.
 Posloras wojny mieszkalem w Bilgoraju.

Dane Pana Etlikulskiego.

etlikulski Jan
 lat około 80
 adres: Bilgoraj ul. Długa 3.
 etlikulski a obecnie na emeryturze.
 Przed i posloras wojny mieszkam na
 przedmieściu Bilgoraja. Wola.

Przed wojną ja handlowałem drewnem
 i dlatego znalem pana etlikulskiego
 jako etlikulskiego.

Razem ze mną ukrywało się u pana
 etlikulskiego jeszcze kilku ludzi.

- 1) Pola Henig mieszkam obecnie Braci-Broak
 ul. Rabi 13.
- 2) Lila Stern mieszkam obecnie w emerycie.
- 3) Rita Goldszmidt mieszkam obecnie w emerycie.
- 4) Rosenbaum Chaim, który służył po
 wyzwoleniu w armii polskiej.

W dniu akcji uciekłem do lasu, tam
 spotkałem Polę Henig i Chaima Rosenbaum.
 W lesie ukrywaliśmy się kilka tygodni,
 w końcu postanowiliśmy do Państwa
 etlikulskich, dotaraliśmy: u Etlik

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 30 מ'

jeń i tã wsaam tam pniecwalim

Kady raczta się rima i inieg raczta
padał, to p. Etikulski powiedzieć nam
abyśmy się zostali u niego. Tam
spotkaliśmy wyżej wspomniane dwie
drużewy.

Pan Etikulski zrobił dla nas kryjówek
w komórze kate stojącej pod podłogą.

Pan Etikulski z całą rodziną odnieśli
się do nas bardzo dobrze, dostawali nam
jedzenie i robili dla nas wszystko co
tylko mogli.

Ja i Chaim Rosenbaum byliśmy
u p. Etikulskich rok nam później
odechaliśmy do tam do partyzantki.

Pierwszy nas p. Etikulscy iżyli w wielkim
strachu, wyrzekali swoim życiem
i majątkiem.

Kilka razy kwatrowała u nich
iandarmia niemiecka i ratnymywała
się u nich przez kilka dni, przez cały
ten czas myśmy leżeli w kryjówce
bez ruchu.

Wizko opisał ten strach co przeżywali
wówczas Państwo Etikulscy.

Rosenbaum Benyon

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

הצהרה

עמוד מס' 33

חותמת התקבל מ 06.03.1966

מאת: בנציון רוזנבאום

יליד: 1906 בן 60

המען הנוכחי: גבעתיים, רחוב כצנלסון 122

כתובתי בעת מלחמת העולם השנייה: בילגוראיי

פרטים על מר יאן מיקולסקי – Jan Mikulski

השם: יאן מיקולסקי – Jan Mikulski

הגיל: כבן 80

המען הנוכחי: בילגוראיי, רחוב דלוגה מס' 3, פולין

המקצוע: יערן בכיר – עתה גמלאי.

הכתובת בעת מלחמת העולם השנייה: פרבר וולה, בילגוראיי

לפני מלחמת העולם השנייה סחרתי בעצים ובעקבות זה הספקתי להכיר מקרוב את היערן הבכיר יאן מיקולסקי. הנ"ל לא רק שהסתיר אותי מפני הנאצים אלא דאג גם להסתרתם של האנשים הבאים:

1. הגב' פולה קניג המתגוררת עתה בבני ברק רחוב רבי... 13
2. הגב' לילה שטרן המתגוררת עכשו בארצות הברית
3. הגב' ריטה גולדשמידט, המתגוררת אף היא בארצות הברית
4. מר חיים רוזנבאום ז"ל אשר נפל בשדה הקרב כחייל פולני.

בהודע על "אקציה" העומדת להתרחש, ברחתי כל עוד נפשי בקרבי לתוככי היער. שם נפגשתי עם הגב' פולה קניג וחיים רוזנבאום. הסתתרנו ביער שבועות אחדים. בערבים נהגנו לבוא למשפחת מיקולסקי. אלה דאגו לכלכלתנו ולפעמים אפשרו גם לינה.

החורף בא ואתו כפור חזק. מעטה שלג צחור כיסה את העיר, ואז הציע לנו מר מיקולסקי לגור אצלו. קיבלנו את הצעתו בשמחה רבה ובהזדמנו זו עלה בידינו להכיר את ריטה גולדשמידט ולילה שטרן. כדי להסתיר אותנו מפני הצורך הנאצי התקין מר מיקולסקי מחבוא מתחת לרצפת המחסן, בקרבת הרפת. הן מר מיקולסקי והן בני משפחתו התיחסו אלינו מאד יפה ועשו את כל שביכולתם כדי לעזור לנו. חיים רוזנבאום ז"ל ואנכי שהינו אצלו תקופה מסוימת ולאחר מכן הצטרפנו לשורות הפרטיזנים.

עלי לציין כאן כי שהותי במחבוא היה כרוך בסכנה גדולה אשר הייתה עלולה לגרום למותנו וגם למות בני משפחת מיקולסקי. השוטרים הגרמנים נהגו לשהות לפעמים למשך ימים מספר בדירתו של מיקולסקי ובעת ביקורם נאלצנו לשכב במחבוא ללא תנועה כלשהי. היו אלה רגעים קשים למדי עבור כולנו, אולם התגברנו על הכל וזאת בראש וראשונה הודות למר מיקולסקי.

חתום בנציון רוזנבאום.

[הכין וערך ממסמך מקורי – ישראל בר-און]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 34 מ' 34

מכתבים ותצהירים של פרלה קניג – אחת מן הניצולות:

9

Moje dane

Kenig Pola
 lat 48
 adres: Brni-Brak ul. Rabi 13.
 kilko pracuj.
 Podczas wojny mieszkałam w Bilgoraju.

Dane Pana etkiulskiego

etkiulski Jan.
 lat około 80
 adres: Bilgoraj ul. Długa 3.
 Handlowiec a obecnie na emeryturze.
 Przed i podczas wojny mieszkał na
 przedmieściu Bilgoraja. Pola.

Wojak mój Rorenbacum Benecjon handlował
 przed wojną drewnem i dlatego znał
 pana etkiulskiego jako handlowca.

Rarem u niego ukradła się u pana
 etkiulskiego jeszcze więcej ludzi!

- 1) Wojak mój Benecjon Rorenbacum mieszka
 obecnie w Gwataim ul. Kacnelsona 122.
- 2) Lila Głown mieszka obecnie w emerycie.
- 3) Rita Goldschmidt mieszka obecnie w emerycie.
- 4) Rorenbacum Chaim, który zginał po
 wyzwoleniu w armii polskiej.

W dniu akcji uciekłam z kuzynem
 Rorenbacum Chaimem do lasu, tam
 spotkał się wojak Rorenbacuma Benecjona.
 Wtedy ukradaliśmy się kilka tygodni.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 35 מ' 35

wieczorem podchodziliśmy razem do
 Państwa Mikulskich, dostawaliśmy u nich
 żyć i ci wczoraj tam przenocowaliśmy.
 Kiedy zaczęła się zima i zaczął śnieg padać
 to p. Mikulski powiedział nam abyśmy
 się u niego zostali. Tam spotkaliśmy wyjątkowo
 wspomnianą dwójkę dziewcząt.

Pan Mikulski zrobił dla nas kryjówkę
 w komorze kociołki pod podłogą.
 Pan Mikulski z całą rodziną odnowili się do
 nas bardzo dobrze, dostawaliśmy jedzenie
 i robili dla nas wszystko co tylko było
 możliwe.

Przez cały czas państwo Mikulscy żyli
 w wielkim strachu, ryzykowali swoim
 życiem i majątkiem.

Wielka rary kwatrowała u nich Zandra-
 meja Niemcewicz, i ratnymywała się
 u nich przez kilka dni, przez ten czas
 myśmy leżeli w kryjówce bez ruchu.
 Trudno opisać ten strach co przeżywali
 wówczas Państwo Mikulscy.

Byli bardzo przestraszeni i doświadczeni.

Pola Henig

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד 36 מ' 36

wieczorem podchodziliśmy razem do
Państwa Mikulskich, dostawaliśmy u nich
jeść i pić razem tam przenocowaliśmy.
Gdy zaczęła się zima i zaczął śnieg padać
to p. Mikulski powiedział nam abyśmy
się u niego zostali. Tam spotkaliśmy wyjątkowo
wspomnianą dwójkę dziewcząt.

Pan Mikulski zrobił dla nas kryjówkę
w komierce koto stojni pod podłogą.
Pan Mikulski z całą rodziną odnowili się do
nas bardzo dobrze, dostawaliśmy jedzenie
i robili dla nas wszystko co tylko było
możliwe.

Przez cały czas państwo Mikulscy żyli
w wielkim strachu, ryzykowali swoim
życiem i majątkiem.

Wielka rary kwatrowała u nich Zandra-
meja Niemcewicz, i ratnymywała się
u nich przez kilka dni, przez ten czas
myśmy leżeli w kryjówce bez ruchu.
Trudno opisać ten strach co przeżywali
wówczas Państwo Mikulscy.

Byli bardzo przemiłymi i dobrymi ludźmi.

Pola Henig

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מ' 37

14.8.91
2066
לכבוד

אברהם
בן
22.8.91
לכבוד

לכבוד
ד"ר מרדכי שטיינמאן
מנהל מרכז המחקר והחינוך

בנימין! משה מיקולסקי

קבלי את מכתבי + דיווח המנהל של בית הדין
בדיון המנהל על המנהל בן. המנהל אני משה
אני מיקולסקי. אני מיקולסקי. אני מיקולסקי.
מנהל המנהל המנהל המנהל המנהל המנהל
מנהל המנהל המנהל המנהל המנהל המנהל
מנהל המנהל המנהל המנהל המנהל המנהל

בנימין נב
קליין מנהל

יד ושם
דואר נכנס
18-8-1991
נתקבל

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

תעודת כבוד
ATTESTATION

Le présent Diplôme atteste qu'en sa séance du 15 mars 1966 la Commission des Justes près l'Institut Commémoratif des Martyrs et des Héros Yad Vashem a décidé sur foi de témoignages recueillis par elle de rendre hommage à JAN, MELANIA et

JADWIGA MIKULSKI
qui, au péril de leur vie, ont sauvé
des Juifs pendant l'époque d'ex-
termination, de leur décerner la
Médaille des Justes et de
les autoriser à planter un ar-
bre en leur nom dans l'Allée
des Justes sur le Mont du
Souvenir à Jérusalem.

Fait à Jérusalem, Israël, le
20 juillet 1966

וזאת לתעודה שבישיבתה
מיום כ"ב אדר תשס"ו
הוֹדוּ וְלִיטָה הוֹדָה לַצִּיּוֹן
חֲסִידֵי אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂלִיד
רִשּׁוֹת הַזְּכוּנוֹת יוֹד וּמַסֵּס, עַל
יְסוֹד עֲדוּיוֹת שֶׁחֻבְאוּ לַפֶּעַה,
לַתַּת כְּבוֹד וְיִסָּר לְ

על אשר בשנות השואה
באירופה יספו נפש
בכפ להצלת יהודים
רדפים פניו רודפיהם ול-
הצניק להם את המדליה
לחסידי אומות העולם ול-
לחיות להם לנטוע צנ-
בשמ בשרדות חסידי
אומות העולם על הר
הזכרון בירושלים.

ניתן היום כב הכוז תיכ"ו

בירושלים, ישראל

Et Celler 2/10 11/11
 בשם רשות הזכרון יד-ויס
 POUR L'INSTITUT YAD VASHEM

Ale Landan

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il

ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 40

206
206
206

כאילו קיים עולם חלא * * * * * KTO RATUJE JEDNO ŻYCIĘ, JAKBY RATUJE CAŁY ŚWIAT

תעודת כבוד Dyplom Honorowy

NINIEJSZYM ZAŚWIADECTWA SIĘ, ŻE RADA
D/S SPRAWIEDLIWYCH WŚRÓD NARODÓW
ŚWIATA PRZY INSTYTUCIE PAMIĘCI
NARODOWEJ "AD VASHEM" PO ZAPOZNANIU
SIĘ ZE ZŁOŻONĄ DOKUMENTACJĄ
POSTANOWIŁA NA POSIEDZENIU W
DNIU 6. XI. 1988 R. |
ODZNACZYĆ

**Jana i
Melanie Mikulskich**
I ICH CÓRKĘ **Jadwigę**

MEDALEM SPRAWIEDLIWYCH WŚRÓD
NARODÓW ŚWIATA, W DOKŁAD UZNANIA
ŻE Z NARAŻENIEM WŁASNEGO ŻYCIA
RATOWALI ŻYDÓW PRZEŚLADOWANYCH
W LATACH OKUPACJI HITLEROWSKIEJ.
WYMIIENIONYM PRZYJMUJE SIĘ PRAWO
ZASADZENIA POD ICH IMIENIEM
DRZEWKA W ALEI SPRAWIEDLIWYCH NA
WZGÓRZU PAMIĘCI W JERUZALIMIE.

Jeruzolima, Izrael, dnia
2. II. 1988 r.

וזאת לתעודה שבישיבות
עיוס ד חזיון תשע"ז
החליטה הוועדה לציון
חסידיו אומות העולם
שליד רשות הזיכרון יד ושם
על יסוד עדויות
שהובאו לפניה, לתת כבוד
ויקר ל**יאן ו-מלניה**
מיקולסקי
ובתם **יאדביגה**
על אשר בשנות השואה
באירופה שנו נפשם בכפם
להצלת יהודים נרדפים
נידוי רודפיהם ולהעניק להם
את הנדליה לחסידיו אומות
העולם ולהרשות להם
לנטוע עץ בשטח בשורות
חסידיו אומות העולם על
הר הזיכרון בירושלים.

ניתן היום בירושלים, ישראל
יד יעבט תשע"ח

בשם רשות הזיכרון "אד-ו-אשם"
W IMIENIU "AD VASHEM"

בשם הנהגת לציון חסידיו אומות העולם
W IMIENIU D/S SPRAWIEDLIWYCH

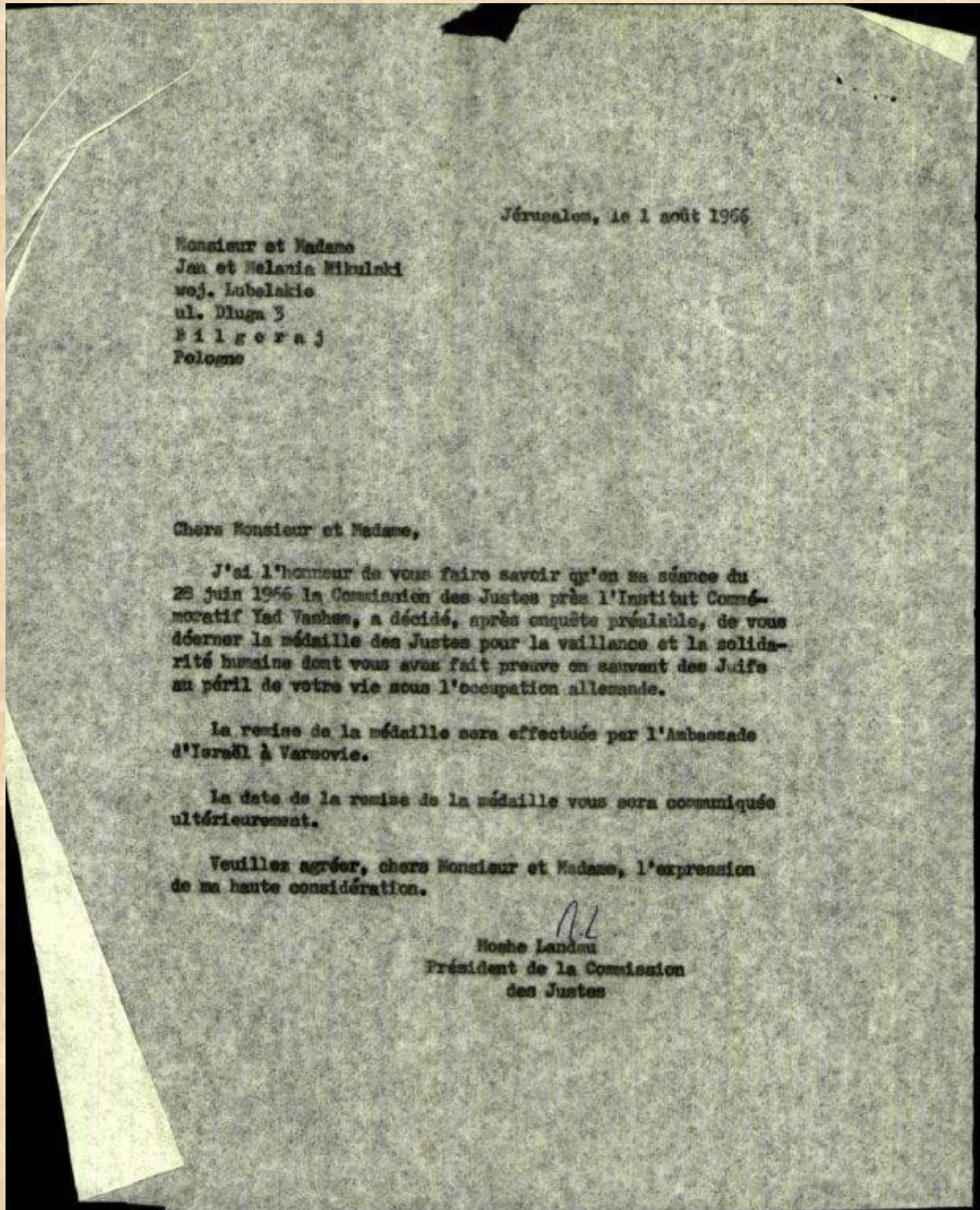
KTO RATUJE JEDNO ŻYCIĘ, JAKBY RATUJE CAŁY ŚWIAT

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 41

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 42

תעודת הלידה של דנוטה מיקולסקה

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

Województwo zamojskie -
URZĄD STANU CYWILNEGO w Bilgoraju

Odpis skrócony aktu urodzenia

1. Nazwisko MIKULSKA
2. Imię (imiona) DANUTA - JANINA
3. Data urodzenia 29 kwietnia tysiąc dziewięćset
dwudziestego dziewiątego ----/29.04. 1929/ r.
4. Miejsce urodzenia Wola
5. Nazwisko i imię Jan Mikulski
(ojciec) ----- zawód podleśniczy
6. Imię i nazwisko rodowe Melenia Kandl
(matki) ----- zawód -----

(Poświadczą się zgodność powyższego odpisu
z treścią aktu urodzenia Nr 112/1929
Bilgoraj, dnia 15 marca 1976 r.

KIEROWNIK
Urzędu Stanu Cywilnego
Stanisław Maciocha

8 Zam. Nr 2914/PWH/L&Z
po, Łódź, zam. 813/75, 1500000 egz.

OPŁATA SKARBOWA 10 zł 10
OPŁATA SKARBOWA 20 zł 20
Miejsce platę cowa

URZĄD STANU CYWILNEGO
Bilgoraj
m. p.

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל
Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel
www.bil-is.com

עמוד מס' 43

הודעה לדנוטה על ההחלטה להעניק לה את המדליה ותואר "חסידת אומות עולם"

YAD VASHEM

יד ושם

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority ולגבורה לשואה חזיכרון

Jerusalem, 1 November 1990

Mrs. Danuta Renk-Mikulska
9317 White Shell Dr.
Forest Wayne, IND 46804
U.S.A.

Dear Mrs. Renk-Mikulska,

We are happy to inform you, that at its last meeting on 12.9.1990 the Commission for the Designation of the Righteous decided to add your name to your parents and your sister already recognized as Righteous Among the Nations.

Sincerely yours,

Dr. Mordecai Paldiel
Director
Dept. for the Righteous

add/w.m./m.p.

file 206b

cc: Mr. & Mrs. Shalom Goldshmid - USA
Mrs. Perla King - Israel
Mrs. Diana Stein - USA

ת.ד. 3477, ירושלים 91034, טל. 751611, פקס. 433511, P.O.B. 3477, JERUSALEM 91034, TEL. 751611, FAX. 433511

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

ארגון יוצאי בילגוראיי בישראל
Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel
www.bil-is.com

עמוד מס' 44

YAD VASHEM

יד ושם

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

Jerusalem, 28 October 1996

TO WHOM IT MAY CONCERN

=====

This is to certify that according to the information in our files, MIKULSKI JAN & MELANIA & their daughters: JADWIGA & DANUTA from Poland, were recognized as Righteous Among the Nations, in 1986 (parents & Jadwiga) and in 1990 (Danuta), for their help to Mrs. RITA GOLDSHMID. During the period of the Holocaust, Mrs. Rita Goldshmid was hidden in the house of the MIKULSKI family.

Dr. Mordecai Paldiel
Director, Dept. for the Righteous

"certify"
206 (A-B)

ת.ד. 3477, ירושלים 91034, טל. 6751611, פקס: 6433511, P.O.B. 3477, JERUSALEM 91034, FAX: 6433511, TEL. 6751611

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 45

YAD VASHEM

יד ושם

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

Jerusalem, 25.08.98

TO WHOM IT MAY CONCERN

This is to certify that Mikulski Jan & Melania and their daughters Jadwiga and Danuta from Poland were recognized as Righteous Among the Nations in 1986 (parents and Jadwiga) and in 1990 (Danuta) for their help to Stern Lila (nee Wakslicht Malka) during the period of the Holocaust.

Dr. Mordecai Paldiel
Director Dept. for the Righteous

"certify"
206

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 46

תעודת "חסידת אומות העולם" לדנוטה מיקולסקה רנק

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

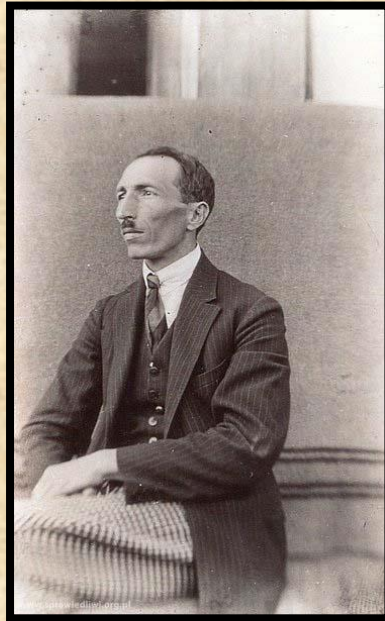

עמוד מס' 47

גלריית תמונות הנוגעות לנושא דף עדכון זה

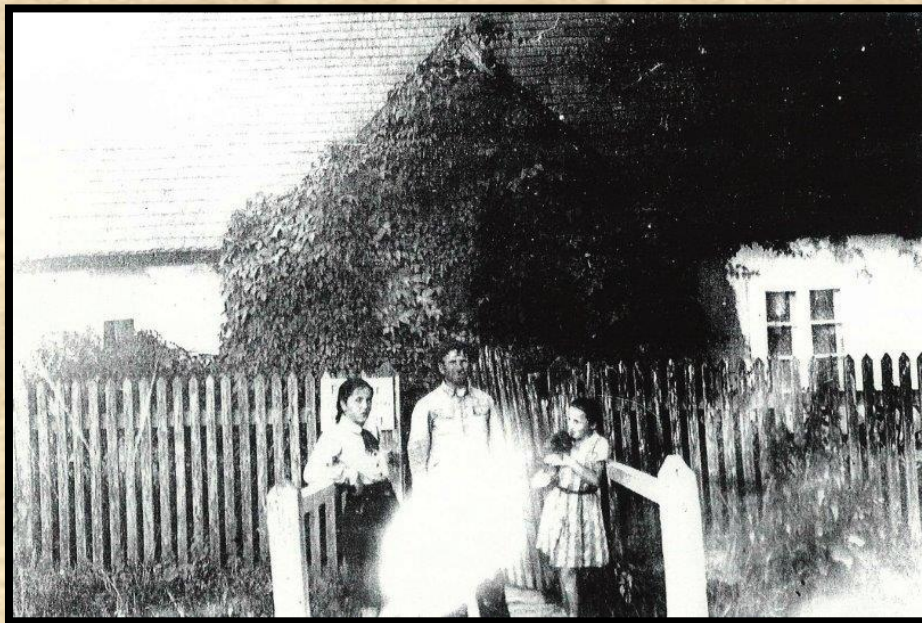
מליניה מיקולסקי

יאן מיקולסקי

יאן מיקולסקי

ביתם של המיקולסקים בפרבר וולא דוז'ה בחצר זאת הוסתרו חמשת הניצולים. הבית לא קיים היום

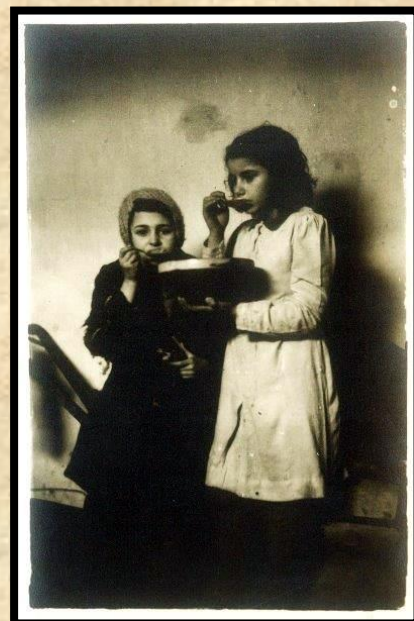
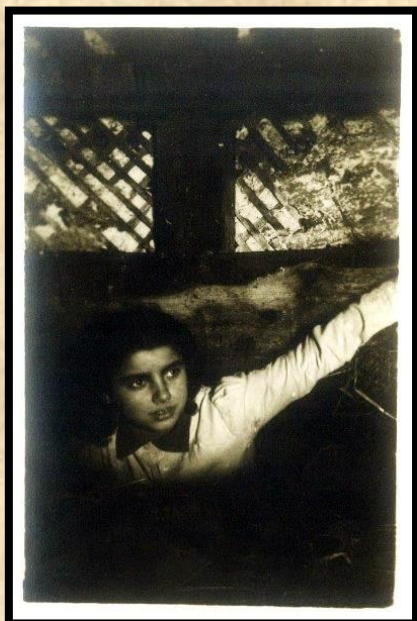
ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

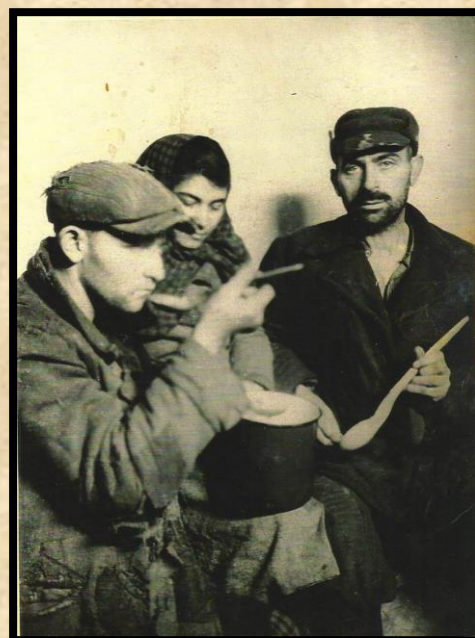

עמוד מס' 48

תמונות של הניצולים שצולמו ע"י יאן מיקולסקי בתוך מקום המסתור בחצר ובביתו

כל חמשת הניצולים

מימין – בנציון, פרלה וחיים

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
 ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

ארגון יוצאי בילגוראי בישראל
Bilgoraj Jewish survivors Organization - Israel
www.bil-is.com

עמוד מס' 49

צילומים מביקורה של דנוטה ב 2012 [כאורחת ארגון יוצאי בילגוראי] צולם ב"יד ושם" שערכו לה סיור מודרך

תמונה שצולמה בביתה של דנוטה ביקורי אצלה באוקטובר 2017 [מימין – זהבה בר-און, דנוטה וישראל בר-און]

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129

עמוד מס' 50

עד כאן בעניין משפחת מיקולסקי.

תודתי לפרופ' אלינה סקיבינסקה והעזרה שקיבלתי באיסוף החומר וקבלת תיק מיקולסקי מס' 206 מתוך תיקיית "חסידי אומות העולם" בארכיון "יד ושם".

ברכה גורפת בשם כל חברי ארגון יוצאי בילגוראיי לקירתנו דנוטה מיקולסקה רנק, לחיים עוד יותר ארוכים ובבריאות. אנו שולחים בזאת אליה חיבוק חם ואוהב.

אני דואג שהדפים המופקים על ידי יועברו גם לידידינו בפולין ואדאג לכך שארתור בארה השומר אתה על קשר רצוף, סועד אותה ותומך בה בכל דבר שהיא צריכה יעביר לה מסמך זה ויתרגם לה את משמעותו.

בברכה

רבקה ניב וישראל בר-און

ליצירת קשר

רבקה ניב רחוב דוד המלך 19 ת"א טלפון: 03-6967589 rivka783@zahav.net.il
ישראל בר-און רחוב יוסף צבי 21 רמת-גן טלפון: 03-5718244 baron-i@zahav.net.il פקס: 03-5718129